

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 for., pe șese luni 6 for., pe trei luni 3 for.
România și străinătate:
Pe unu an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancațe nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 34.

Sâmbătă, 14 (26) Februarie.

1887.

Brașov, 13 Februarie 1887.

Delegațiunile austro-ungare sunt convocate pe ziua de 1-a Martie, ér Reichstagul germanu pe ziua de 3 Martie a. c. Graba acestei conchiămări se motivează și de-o parte și de alta cu necesitatea de a se încuviința mijlocele bănești pentru a pune respectivele imperii în starea de apărare „recerută“.

Conchemarea așa de pripită a Reichstagului germanu a produsu o stranie impresiune în Germania, unde și așa spiritele sunt câtu se pôte de agitate și neliniștite din cauza situațiunei generale amenințătoare. Până peste 8 zile, când va avé se se întrunescă noulu parlamentu în Berlinu, nici alegerile suplimentare nu voru fi terminate. Principele Bismarck pare a fi însă mulțămitu cu majoritatea ce-o are și arde de nerăbdare de a-și vedé adunatu Reichstagul — căci acum se va puté numi Reichstagul lui.

Se constatá adecă, că isbênda cancelarului germanu la alegeri este mai mare decâtu se putea admite după primele buletine electorale. Tôte partidele opozițiionale au suferitu perderi, în urmă au fostu bătutu chiar și social-democrații în mai multe cercuri din regatul Saxoniei.

Principele Bismarck e dér stăpân peste Reichstag. Cumcă acesta nu va aduce nici unu bine viitôrei desvoltări a parlamentarismului în Germania o sêmețe fiă-ce omu cugetătoru și cunoscătoru de împrejurări. Dér nu cestiunea interioară a Germaniloru este care preocupă ađi lumea politică și diplomatică din statele europene, ci o preocupă eventualele urmări, ce le pôte avé rezultatul alegeriloru din urmă asupra situațiunei esteriore.

În Germania tôte s'au concentratu acum în mâna unui singuru omu, dela care, după importanța ce-o are imperiulu ce-lu conduce, depinde ađi pacea lumii.

Celebrulu bărbatu de statu financiaru, senatorulu Jules Simon, constatându în țiarulu „Matin“, că poporul germanu ca și celu francesu doresce în realitate susținerea păcii, ăice:

„În asemeni împrejurări trebuie să ne întrebăm: Cine pôte téri patru milioane de soldați în luptă pe viață pe mörte? Cum se pôte ca atâtă omeni, cari sunt uniți în voința de a susține pacea, să fiă duși la peire și la mörte de unu singuru omu și cum s'ar potriví această subjugare cumplită a omenimei cu timpul de iață, când omenimea se laudă, că e stăpână peste destinele sale? Două popóre mari, fôrte puternice, fôrte inteligente și fôrte civilizate se voru întreba mâne după alegeri: „Ce va face elu?“ Aici, o filosofiloru, ne-au adus victoriile vöstre și geniulu vostru!“

Ei bine, acestu unicu omu pare a se îngrozi însuși de consecințele necalculabile ale puterii sale, căci unul din organele sale oficiöse, „Post“ din Berlinu, se încercă a liniști lumea, ăicându că conflictulu germano-francesu, acum după alegeri, nu se mai pôte privi ca iminentu. Deși — adauge numitul ăiaru — nu sunt încă semne sigure că lucrurile se voru întörce spre pace, totuși se pôte constata că pericolulu nu s'a măritu.

Mai susținü foile bismarckiane, că isbênda guvernului germanu la alegeri a băgatü frică în Francesi și astfel a delăturatu pericolulu unui atacu din partea Franciei. În realitate Franca nu se teme, dér se feresce de a provoca și este hotărîtă să nu atace ea mai întâiu.

În ceea ce privește limbajulu foilor rusesci oficiöse, cari au declaratü în timpul din urmă, că Rusia nu-și pôte absorbi atențiunea cu cestiunea bulgară, ci trebuie să se ocupe mai multu de relațiunile dintre Germania și Franca, căci este interesată la susținerea Franciei ca putere mare în interesulu echilibrului europenu, „Post“

ăice, că prin aceste declarațiuni Rusia ar voi numai să-și acopere retragerea sa în cestiunea bulgară.

Totodată asigură „Post“, că Germania nu se gândesce a viola neutralitatea Belgiei și a Elveției și că nu va începe niciodată unu răboiu violându tractatele europene.

Điarele englese, cari sunt îngrijate de neutralitatea țeriloru amintite, se ocupă acum și de România. „Daily News“ află din Bucuresci că ambasadorulu rusescu Hitrovo ar fi adresatu guvernului românü o notă cu întrebarea, că de ce face înarmări așa mari. Guvernulu românü se fi răspunsu, că într'unu timpü, când tötă Europa se arméză, trebuie să ia măsurü spre a împedea ca România să nu devină érași teatru de răboiu; țera trebuie să fiă pusă dér în poziția de a-și apăra în casu de lipsă neutralitatea cu puterea armelorü.

Điarele oficiöse din Bucuresci desmintü faima acésta privitóre la nota rusescă și ea nici nu pôte avé altü înțelesu decâtü că lumea se preocupă de viitôrea atitudine a României în casulu unui eventualu conflictu european.

Așa stau lucrurile ađi. Ce va aduce ziua de mâne este tocmai așa de nesigurü, precätü e de nesigură iubirea de pace a principelui Bismarck.

Desbaterea bugetului cultelor și instrucțiunei.

Secretarul de statü *Berzeviczy* ăice, că îndată ce mijlocele materiale voru permite, se va face mai multü și pentru facultatea filosofică. Se voru înființa cu timpul seminarie. Ce privește veniturile asistentiloru la facultatea de medicină, la noi se plătesce cu 1 fl. 5 cr. ora, ér în Berlinu cu 42 mărci. Ce privește înființarea unei a treia universități, negreșitu se pôte face începutulu cu înființarea unei facultăți de medicină, dér n'ar fi cu cale să ne întörcemü la sistemulu facultățiloru în diterite localități, când Franța a ruptu cu acestu sistemü. (Hoitsy își retrace motiunea.)

Petru *Dobranksy* vorbesce de neajunsurile dela Politehnic. La 1871 era unu decanu, care ține pentru elu taxele de esamenü, ce se cuveneau profesoriloru. Statutulü riguroseleru era atâtü de neamanü, încätü a isgonitu în massă tinerii în streinătate. Mai nainte erau trei rigurose la unu cursü de 5 ani, acum suntü doué rigurose la unu cursü de 4 ani. Diplomele ce se dau în Zürich studențiloru unguri după unu cursü de 3 și jumătate ani, nu au aceeași valóre cu diplomele ce le primescú Elvețienii. Căci dela Elvețieni se mai cere și unu esamenü de statü și o praxă îndelungă, ér când li se dau Unguriloru diplomele, li se ăice: asta-i bună destulü pentru Orientü. La ocuparea catedrelorü au datü măsura nu atâtü calificațiunea, câtü alte considerațiuni. Au fostü profesori, cari n'au ținutu cursuri, și cu tôte astea unu profesorü a primitü 300 fl. adausü. Rectorulu a nostrificatü, contra prescrierei, atestatulu de absolvare din Dresda alü vërului său. Chiriă se plătea lui Nagel pentru localü 48.000 fl., pe când se putea găsi cu 30—32.000 fl. (Strigări în stânga estremă: Nagel a fostü cortescu mare! Ilaritate.) Din grădina politehnicului s'a făcutü o vilă pentru rectorü. Servitorii institutului, cari erau meseriași, au mobilatü o vilă în Gödölö și au lucratü într'o viiă totü acolo. Funcționariu politehnicului iau taxe pré mari. Întreprinđătorulu construierei edificiului i s'a datü cautiunea înderëtü, pe când bărnele erau putrede și întregulu alü doilea catü a trebuitü sprijinitü. Unu profesorü de chimia, care are 6—8 ascultători, e încungiuatü de 5 servitorii, unu laborantü önologicü, unu servitorü de casă și doi servitorii de bibliotecă, și prăpădesce enormü materialü chemicalü pe cheltuiala țerii. Oratorulu cere să se facă o anchetă.

Ministrulu *Trefort* ăice că abuzuri s'au întemplatü sub ministru de instrucțiune Pauler, prin urmare să se fi arătatü atunci. Respinge acuzările.

Secr. de statü *Berzeviczy* spune, că întreprinđe-

torulu a promisü să ia asupra-și o parte din daună. Bărnele au fostü putrede înăuntru, dér atunci nu s'a pututu constata. Catedra pentru statistică și geografia comercială s'a desființatü, fiindü că de ani n'a fostü nici unu ascultătorü. Ce privește profesorulu de chimia, elu are doué laboratorii și e și bibliotecaru, deci îi trebuie servitorii.

Stefanü *Rakovszky*, răspunđendu în cestiune personală deputatului Semnecz, laudă francmasoneria, altü cărei membru e și care propagă iubirea de ómeni.

În ședința dela 18 Februarie luă cuvântulu celü dintăiu :

Otto *Herman*, care ăice că profesorii de agricultură trebuie să mergică în streinătate ca să se cultive. E vorba să se înființeze o școlă superioară agricolă după modelulu celei din Viena. Dér e mai bine să se întocmescă secția economică și de sciințele naturale dela politehnică pentru instrucțiunea superioară specială agricolă.

Carol *Nendtvich* ăice că banii de colegii se nu se împartă deopotrivă între profesorii politehnicului, ci în raportü cu colegiele și cu auditorii. Rectorulu se se alegă pe rândü dela diferitele facultăți, ca să nu se dea preferință numai unei specialități. *Dobranksy* a fostü înlăturatü pe nedreptü dela politehnicü, deși era unu profesorü distinsü. (Gabriel *Ugron*: N'avea ascultători!) Dér *Szily* a avutü ?

Ministrulu *Trefort* ăice că lefurile profesoriloru nu se potü îmbunătăți, nepermițendu nici starea financiară nici orizontulu politicü ce ni se deschide. Rectoratulü pôte fi organizatü oricum, profesorii se-și facă numai datoria. *Dobranksy* a trebuitü să fiă înlăturatü, decâtü nu voiamü să provocămü încurcăturii și scandaluri. Și apoi amü procedatü umanü, căci are o bună pensiune.

Secr. de statü *Berzeviczy* ăice, că ađi se ducü în streinătate mai puținü tehnici ca orii și când, și se ducü numai cei mai slabi. Cei ce vinü din străinătate se esaminează și numai decâtü se constatá, că correspundü sistemului de esaminare de aci, li se nostrifică diplomele. Ce privește împărțirea taxelor de esaminare, jumătate i se cuvine decanului, care presidéză astfelü de esamine. Profesorulu *Szily* acum are auditorii. Diploma nepotului său i-a fostü nostrificatä după ce s'a supusü esamenului cerutü. Și apoi elu a fostü stipendistü alü statului în streinătate.

Ignaz Helfi ăice că ađi, când sciințele naturale și industria fabricelorü facü progrese mari, sistemulu actualü de instrucțiune în școlele medii și reale cresce numai jumătăți de ómeni. Ađi e sistemulu uitării. Tinerii uită în gimnasiu ce au învățatü în școlele elementare. Ministrulu s'a plânsü în anulü trecutü, într'o scrisóre a sa, asupra „*Febris gymnastialis nervosa et stupida*.“ Sistemulu de ađi trebuie reformatü radicalü. Oratorulu istorisese organizarea instrucțiunei în școlele medii din Norvegia, care în curêndü va servi ca modelü tuturorü școlelorü din Germania. Scolarii suntü prea încărcați, căci se se țină sémă că scolarulu afară de órele de școlă trebuie să petrecă câteva óre și la masa sa de scrisü, și apoi fiecare profesorü socotesce obiectulu său de celü mai puternicü. De sănătatea scolarului nu se ține nici o sémă. Oratorulu aprețiază înalta valóre a culturai germane, dér spiritulu acesteia stă în celü mai mare contrastü cu spiritulu maghiaru. Limbile clasice se nu se elimineze din școlele medii, ci numai să se propună în mai mică măsură. Limba greacă se se instrueze facultativü, din contră cea germană și francesă se fiă obligătóre deja în cele dintăiu clase și ar fi fôrte de doritü să se propună și o limbă slavă. Recomandă ministrului să se ocupe cu acésta cestiune și să arate altădată și activitatea consiliului instrucțiunei. (Aprobări în stânga estremă.) (Va urma.)

Mocsary către alegătorii săi.

Publicămü ađi în întregulu ei scrisórea d-lui *Mocsary* asupra căreia vomü reveni:

Cătră cetățenii alegători ai orașului Halas.

Onorați concetățeni! Vă este cunoscutü fără îndoelă, că partida independentă și dela 1848 în conferința sa ținută în 15 Februarie a. c. a desaprobatü

printr-o deciziune acea „direcțiune politică”, ce o urmăresc eu în cestiunea naționalităților, pe care am manifestat-o în discursul meu ținut în dietă în ziua sus amintită; scii asemenea, că eu în urma acestei deciziuni a partidei am eșit din clubul partidei.

Imi țin de datoriă a anunța acestu faptu onorațiilor mei alegătorilor la rândul meu, țin de acesta de necesar cu atât mai virtuos, cu cât în deciziunea partidei independente și dela 48 se cuprinde și acea afirmare, că punctul de vedere dela care am pornit în discursul meu dela 15 Februarie „stă în contradicție diametrală opusă cu programa și cu niusințele partidei”. Trebuie prin urmare să aduc lumină asupra acestei afirmări, pentru ca onorații mei alegători să se convingă despre aceea: că ore adevărate este, că deputatul lor a devenit necredincios programului, pe care l'a mărturisit ca alu său, și a promis înaintea d-vostre că-l va susține.

Eu, onorați concetățeni, în discursul meu din urmă n'am trecut nici cât un fir de păr peste păreri ce le-am desvoltat în anul trecut în cestiunea naționalităților, ce le-am exprimat în 1879 încă și mai pronunțat, ce le-am desfășurat înaintea d-vostre, când m'au ales pentru întâia oară, d'er și după aceea de repeți ori, ce, în puterea convincției mele neschimbate, am mărturisit și am propovădit în scris și prin graiu de 30 de ani încoco. Vederile mele n'au fost secretu nici pentru alegătorii mei, nici pentru partida independentă și dela 48 din dietă. Dacă d'er în cunoștința acestor vederi totdeauna am fost recunoscut ca membru al partidei, ba mai mult, am putut fi în timp de șase ani președintele și prin urmare reprezentantul partidei: atunci, — dacă nu vrem să admitem, că partida de mai înainte n'a fost în clar cu postulatele poziției sale de partidă — în adevăr nu se poate privi ca basată și motivată acea afirmare cuprinsă în deciziunea ei desaprobată, după care punctul de vedere, dela care am pornit eu în memorata cuvântare stă în contradicție cu programa partidei și încă în contradicție diametrală opusă.

Nu numai că nu stă în contradicție, d'er este chiar un efluș natural al acelu program. Partida independentă de câte ori s'a adresat către cetățeni, totdeauna a declarat, că față cu naționalitățile dorește să susțină postulatele echității și ale egalității de drept; devisa libertății, egalității și a frăției totdeauna a strălucit lângă „independentă” pe stegul desfășurat al partidei; și această n'a fost nici odată și nu poate fi nici aq' vorbă goală, ci pretinde o aplicare practică. Egalitatea de drept pretinde, ca cetățenii patriei să nu fi atacați și să nu fi împiedecați în susținerea și dezvoltarea limbii și naționalității lor, nici de statul maghiar, nici de societatea maghiară, pretinde mai departe, ca acele legi, cari au garantat egalitatea de drept a naționalităților, în deosebi legea de naționalitate dela 1868, care poartă titlul în „materie de egală îndreptățire a naționalităților”, atât în privința literei, cât și în privința spiritului să fi păzite.

D'er, dacă este în interesul țerei ca maghiarimea să trăească în bună înțelegere cu celelalte naționalități, atunci mijlocirea acestei bune înțelegeri o pretinde cu deosebire punctul de stare al partidei independente și dela 48. Dacă voim să dobândim independența patriei, numai așa o putem face, dacă ne va succeda a uni în această stăruință pe toți cetățenii patriei. Iși poate omul închipi această, când maghiarimea se pune pe picior de războiu cu celelalte naționalități? Scim bine, că idea de stat unitar austriacă formeză obiectul unor stăruințe continue și acum în anumite cercuri, și scim, cum pentru ajungerea acestui scopu au fost folosite în contra noastră desbinările dintre naționalități. Ar fi o amăgire fatală de a spera, că — putându-ne sub aripel vulturului austriac — vom pute duce la capăt maghiarizarea tuturor locuitorilor țerei, căci pe când de o parte această nu este decât alergarea după utopiă nerealisabilă, de altă parte prețul nu ar fi altul decât sacrificarea independenței patriei noastre. De a păși de o parte în contra stăruințelor pentru unitatea imperiului, d'er de altă parte a ne lupta cu naționalitățile din țară,

ar însemna, că omu ajunsu între două petri de mără și ne-am spusu pericolului de a fi de sigur zdrobit.

Spre a lumina punctul meu de vedere în cestiunea naționalităților și procederea mea din urmă, mi am luat voiă a vă înșira aceste pe scurt, fiind silitu a mă justifica înaintea alegătorilor, a mă justifica contra acelei nebasate acuzări, ce a îndreptat-o asupra-mi partida independentă. Pe lângă stima nestrămutată ce o am către partid, sunt silitu a spune, că nu eu am fost acela, care am venit în contra-țicare cu partida, ci memorata deciziune ne dovedește că chiar și bărbați stimabili de principii pot să fi aduși în contra-țicare de acelu fatalu curenț, care domnesce acum în patria noastră față cu naționalitățile.

Imi pare rău, că acea relație internă, care m'a legat pe mine în cursul atătoru lupte de membrii clubului partidei independente și dela 48, s'a rupt; imi pare rău, că sunt împedecat de a dedica împlinirea muncii mele modeste aceleru principii, serviciului acelu partide, alu cureia aderent neschimbatu rămân, d'er mai mult mi pare rău, că ceea ce s'a petrecut în sinul partidei va da locu acelu periculoșe păreri în cercurile naționalităților, că întră dreptele lor postulate și între aspirațiunile maghiarimei există un conflict ce nu se poate aplana.

D'er pe onorații mei alegători de sigur, că i-a atinsu neplăcutu, că acela, care-i reprezintă în dietă, a fost obiectul unor atacuri atât de aspre. Fiă-mi iertat a vorbi și despre această câteva cuvinte:

D-lu ministru-președinte Tisza Kalman, răspunzând la discursul meu, a d'is, că mă compătimește pentru că am devenit profetul acelu, cari urăscu rassa maghiară și statul maghiar, mă compătimește, pentru că pe stegul a celorlaltu ultraiști, cari sunt dușmanii statului maghiar, va fi scrisu numele meu.

Ei bine, dacă ministru președinte s'a interesat de aceea, că ce răsnetu au produsu anul trecut declarațiunile mele, cu atențiune puțină mai mare, ar fi putut să constate dintr'ensul un punctu forte multu cumpănitor. Eu totdeauna d'ic, că de instituțiunile federalistice nici vorbă nu poate fi, că supremația maghiarimei nu se poate trage la indoală și legea de naționalitate dela 1868 o privescu ca basă, pe care putem încăpea unui cu alții bine. Și acei extremi, cari, după ministru-președinte, urăscu rassa maghiară și statul maghiar, cari sunt inimizii acestuia, nu răspund că: multămim de asemenea amiciță, nouă ne trebuie mai mult, ne trebuie altceva, — ci cu bucuria o spun, că gata este pacea pe această basă; se n'țelege numai așa, ca legea să fi respectată.

Etă d'er, că această dovedește, că se poate vorbi și cu acei extremi, că acele niusințe distrugătoare de stat și dușmane statului nu sunt alta, decât chimera, și primul-ministru numai de aceea le amintese necurmat, ca să aibă privilegiu a se gera, că ține în frâu pe dușmanii patriei. De altmintelea d' ministru-președinte, dacă s'a ocupat cu lucrul, poate să scie forte bine, că nu numai așa numiții extremi au primitu cu bucuria declarațiunile mele, d'er au făcutu oăsta tôte păturile naționalităților fără deosebire; omeni a căroru lealitate față cu statul maghiar este mai pe susu de ori ce indoală, pentru că fiă-căruia i-a cădutu bine a auți cuvântul echității și alu dreptății din gura unui maghiar. Căci d'ora ministru-președinte până în timpurile cele mai nouă n'a scutit să vorbescu altfelu despre naționalități, decât numai ca despre nisce dușmani ai patriei. De aceea, dacă este aici cineva de compătimut, atunci este de compătimut numai Ungaria, pentru-că are un ministru atot-puternic, care nu e capabil a se ocupa seriosu cu una din cele mai grave cestiuni, ce interesează națiunea, care nu se șfiesce a vesti lumii, că jumătate din locuitorii acestei țeri sunt dușmanii statului.

Cătu pentru persoana mea, care am fostu hărțuit de o parte a pressei, în contra acelu n'am modu de a mă apăra. E durerosu, că omeni pressei libere respectă așa de puțin libertatea părerilor. De această însă nu se poate înspăimânta un bărbat cu chiamare publică. Convițiunea tare cuprinde în sine simțul acelei datorii, după care omul să mărturisească și să niusiească

a realiza totu ceea ce crede, că este bun. Și nu m'a putut reține nici puțină mea sciință, pentru că dreptatea spusă cu voce tare își face drumu cu propria sa putere. Scopul m'a fostu, să facu pe compatrioții mei să se ocupe și să se gândesc seriosu asupra cestiunii naționalităților, să se gândesc, decât bună este acea direcțiune de care se conduc aq' ideile omenilor într-o cestiune de viață.

Intru câtu am sperat a ajunge acestu scopu, nu m'a fostu iertat a mă retrage dinaintea acelei neplăceri, ce m'am causat o mie și eventualu onorațiilor mei alegători. Cu stimă patriotică

Budapesta, 20 Februaru 1887

Alu D-vostre concetățeni

Ludovicu Mocsary.
deputat dietal.

SCRILE ȚILEI.

Sub titlul *România irredentă* anunța țiarele din Peșta: Pe temelul deciziunii luate de judele de instrucțiune în afaceri de pressă, ministru de interne încă la începutul anului trecut a ordonat confiscarea broșurei „Martirii Libertății” dela 1784 de Dr. I. C. Drăgescu, apărută în tipografia „Gazetei Sătenului” 1884, și proclamațiunea răsăritore intitulată „Românilor”, dată Bucuresci 18 Augustu 1885 și subscrisă: comitetul de inițiativă al Irredentei Române. Cu provocare la această ordinațiune, ministru de interne a datu acum o nouă ordinațiune, în care ordonă autorităților administrative, că dacă cercetările lor în această afacere au avut rezultatu și au confiscat exemplare singuratic din numitate tipărituri, aceste exemplare să le trimită neamănatu la ministeriul de interne pe lângă comitivă, d'er cel mult în 15 zile să raporteze despre starea lucrului.

—x—

În comisiunea administrativă a comitatului Hunedóra a raportat inspectorul școlar, că pe viitoru din considerațiunile financiare nu se vor mai spori nici școlile comunale, nici școlile de stat. Pentru anul școlar curenț nu și-au primitu subvențiunile lor nici școlile comunale, nici cele de stat.

—x—

Conscrierea tinerilor de 19 ani obligați la glote a început deja în tôte țera. La posturi de oficeri la glote nu pot reflecta aceștia și de aceea nu li se vor lua în considerare petițiunile.

—x—

Medicii militari în rezervă și acei elevi dela medicină, cari au servit în armată ca voluntari pe unu an, au fost deja încunosciați de comandele lor militare, în ce spitale militare au să se anunțe la serviciu în casu de mobilizare.

—x—

Ni se scrie, că școla confesională din Mărgău e închisă pe timp nehotărît din cauza bolei egiptene de ochi trachoma.

Manifestațiunile grănițerilor.

(Urmarea subscrierilor la adresa de aderare și recunoștință către d-nii Dănilă Lica și Gavrilă Manu.)

Dumitru Toaderu Bodiu, Leonu George Dumitrianu, Burduhosu, Nicolai Echimu Bodiu, Dumitru Vasile Burduhosu, Grigore Mihalea, Stefanu Bosbiciu, Ioanu Bosbiciu lui Filipu, Dumitru Nicolae Bosbiciu, Simionu Bosbiciu, Ionu Gafia Bosbiciu, Iosefu Buta a Varvari, Loginu Mureșianu, Costanu Busila, Ciforu Olariți, Vasile Seni senioru, Ioanu Pavelu Bosbiciu, Dumitru Pavelu Bos-

FOILETONU.

Dascălul Sandu.

(Tipu pedagogic.)

Nu cetise pe Dittes și despre Rousseau nici nu aușise.

Cu tôte acestea dascălul Sandu era bun învățator și mulți băieți procopsiți au eșit din mâna lui.

Nici nu-i sta rău când se lauda, că cutare domn a învățat la el, că cutare avocat a eșit de sub varga lui, că celălaltu, care s'a făcutu protopopu, tôte procopsela a luat-o dela el.

Astăzi nu se mai laudă, căci bietul a murit.

Bine că a murit, căci s'ermanul poate și-ar fi amăritu zilele, când ar fi stat de vorbă cu vr'unu „dascălu modernu”, carele, departe de a conduce băeții pe căile pe care i-a condus Sandu, spariă cu vorba, și-ți istorisește numai despre Dittes, despre Rousseau, despre Disterweg, despre Helvetius și despre „orbis pictus” alu lui Komenski. — Incolo... sănătate.

Era insurat Sandu și avu mulți copii.

Nu erau tocmai mulți, căci n'avea decât patru, cu tôte acestea erau destui pentru unu dascălu s'erac, care își încassa leafa când putea séu, spunend dreptu, când putea satul să i-o dea.

Bea câte puțin bietul Sandu, și pentru aceea avea nume rău.

Era o nedreptate.

Bea și popa, bea și judele, bea și cealaltă lume, cu tôte acestea satul îl ocăra, deși mai desu erau chefuiți judele și popa decât Sandu.

D'er scii cum se întâmplă în lume; când omul e săracu, e vai de capul lui și ori cât de puțin ar bea, tôte lumea îl ia la ocară, pe când frunțașilor satului nimenea nu cuteză a le d'ice ceva.

„Elu este dascălu, să nu bea, grăia judele, și totu astfel grăia și popa și satul întregu. „Să mērgă cu exemplu bunu, ca nu cumva băeții nostri să iasă toți bețivi”, d'icea satul, cu tôte acestea căi băeți au eșit din mâna lui, nici unul nu s'a alesu cu darul beției.

Este curiosu lucru creșterea copiilor. Ar crede cineva, că din nisce părinți buni și morali, decât mērgu la o școlă bună, trebuie să iasă copii totu așa de buni ca și părinții lor. O, decât ar fi astfel! Din contra vedem adesea, ba forte adesea că multe din câte stau prin cărți sunt adevăratu numai nisce teorii, fără a se putea aplica la om, așa cum l'a lăsatu Dumneșeu.

Sunt casuri... nu d'ic nici eu... d'er acelea... nu sunt la dascălii noștri.

Lucrul acesta, adică ce d'icea satu de dascălul Sandu, nu l'am amintit ca să aduc vre-o umbră asupra lui; nu, Dōmne feresce, și decât cineva l'ar înțelege pe dosu, aș fi pururea neimpăcatu, că m'am hotărît să scriu câte ceva din dascălia lui Sandu, care și mie mi-a fostu dascălu.

Acasă trăia și el cu necazurile lui. D'er aceste lucruri le dau uitării și eu mă voiu ține strictu de partea aceea a lui Sandu, care l'u făcea să fiă dascălul satului.

„Mi place să-mi aduc aminte de el. Nu sciu de ce-mi place; pentru că mi-a fostu și mie dascălu, séu pentru că nu cunoscea numele pré multor pedagogi mari. Ori ce ar fi fostu, e de puțină importanță; este însă bine ca din când în când să ridicăm velul trecutului și să lăsăm să apară câte unu tipu din vechii noștri pedagogi.

Niciodată nu m'am simțit atât de fericit ca atunci, când eram în classa întâia la dascălul Sandu, când învățam cu fetele la unu locu dintr'unu abecedaru cu litere cirile, din catechismul micu și în cele din urmă din gura dascălului. Nu pentru că învățam cu fetele la unu locu, simțiam fericirea, ci pentru că atunci nu sciam altceva decât să mērgu la școlă, să ascult ceea ce mi spunea dascălul, să mă ntorc acasă la mama, și să spun și ei, ce am învățat la școlă.

Atăta aveam atunci și atăta era de ajunsu ca să fiu fericit.

„Mi aduc aminte cum am învățat șocotela la dascălul Sandu, și i sunt recunoscătoru, că elu mi-a deschis la început capul, de a putu încăpea în elu atăta, câtu am învățat după aceea.

Dascălul Sandu ni-a pus pe fiecare, să aducem la școlă câte 10 bețigase dela mătură, pe care trebuia

Încu, Iónu Burduhos Coltan, Seni Toaderu al lui Grigore, Stefanu Anton Oniga, Ciforu Cochârla, Dumitru Oniga, Iónu Vartolomei Bohai, Vasele Bohai, Andreiu Mureșianu, Vasile Mureșianu, Vartolomei Mureșianu, Danile Sangeorzanu, Iónu Moisa Bosbiciu, Grigore Bosbiciu, Vasile Bosbiciu, George Bosbiciu, Gavriile Badiția, Vasile Badiția, Iónu Badiția, Dumitru Badiția, Manolele Rocano, Stefanu Ani, Nicolae Davidu Ani, Vasile Ani, Ionu Burduhosu, Pavelu Linulu, Tanase Grivase, Stefanu Gusia, Grigore Gusia, Iónu Ani, Grigore Ani, Calamentu Mihalca, Burduhosu George lui Vasile, Stefanu Aculu, Toaderu Bodiu vantesu, Vasile Bodiu, Simionu Linulu, Tanase Linulu, Toaderu Linulu, Ilisie Linulu, Toaderu Eremie, Tôderu Popu a popeniloru, Pantilimonu Jujanu, Iónu Spiridonu Jujanu, Teodoru Leni, Stefanu Iónu Seni, Maftel Iovanu, Stefanu Bohai, Toaderu Moldovanu, Stefanu Moldovanu, Vasile Tirlisanu, Ionu Tanase Doboca, Mihaile Sangeorzanu, Ionică Sangeorzanu, G. Grigore Sangeorzanu, Vasile Sangeorzanu, Dumitru Popu alui Iónu, Stefanu Popu alui Iónu, (prin Iacobu Têranu, cantoru și croitoru), George Popu alui Iónu, Dumitru Buzila a Tomei, Manolele Doce, Stefanu Băiesu alui Ionică, Dumitru Băiesu, Vasile Băiesu, Ioanu Rebrianu, Ciforu Cărculu, Alesca Cărculu, Dumitru Băiesu lui George, Petre Recanu, George Doce, Toaderu Doce, Grainu Moldovanu, Grigore Roșu Gațulu, Pantilimonu Bohoi, Toaderu Morariu, Sidoru Burduhosu, Petre Hader, Ciforu Ciuta, Iacobu Ciuta surdulu, Iesefaculu alui Ilie, Stefanu Sirbulu, Trifonu Sirbulu, Mihaile Sirbulu, Nicolae Rotariu, Ilie Buta, Antonu Iovanu, Iónu Crimulu lui Iacobu, Ciforu Tupeilü, Stefanu Buzila, Ioanu Görtie, Ciforu Görtie, Petre Görtie, Iónu Botica, Iónu Iovanu alui Grigore, Pavelu Iovanu, Andreiu Irimie.

Calea ferată Zernesci-Brașov—Sepsi-Sân-Georgi.

În ședința comisiunii administrative a comitatului Brașov, ținută în săptămâna trecută, primul inginer al comitatului, Carol Gärtner, a comunicat că s-au primit trei petițiuni pentru a se concede construirea căii ferate vicinale Zernesci-Brașov—Sepsi-Sân-Georgi.

Dintre aceste trei petițiuni oferă cele mai mari avantaje aceea a contelui Nemes Janos, care vrea să construiască calea dela S. St. Georgi prin Chichișu, Prejmeru, Tărlungeni, Satulungu, Dêrste, Nou până în orașul Brașov, de aci prin Brașovulu vechiu până la o gară ce ar fi să se construiască la Bartolomeu și de aci mai departe prin Cârșianu și Răsnov la Zernesci, cu o cale laterală la Vulcanu. Linia s'ar lega la Bartolomeu și la Dêrste cu calea statului și s'ar construi dela Brașov până la Dêrste ca tramvaiu cu vaporu, dêr peste totu cu cale normală. Calea să se construiască mai departe dela S. St. Georgi până la K. Oșorheiu, eventualu până la pasulu Oituzu. Cheltuelile acestei căi ferate, intru câtu ea zace în comitatulu Brașov, sunt pentru 48 kilometri à 24,000 fl. cu totulu 1,152,000 fl. Petiționarulu cere, ca $\frac{2}{3}$ din cheltueli, așadêră 460,800 fl. să se dea de cei interesați, êr 150,000 fl. de comitatulu Brașov.

Comisiunea, însărcinată cu esaminarea proiectelor celor trei, a găsit că proiectulu contelui Nemes mijlocese comunicațiunea în întregu comitatulu și o concentrează în Brașov. Suma de 150,000 fl. cerută dela comitat este moderată, se pôte aduna din fondulu facerei drumurilor și după 12—15 ani suma ce o dau comunele pentru întreținerea șoseleloru comitatului se va reduce la 37%. Comisiunea a propus primirea proiectului și alegerea unei comisiuni de 9 din adunarea generală, pentru ca să stabilească condițiunile mai de aproape, să încheie contractulu și să îngrijescă de procurarea baniloru.

Ultime sciri

Se scrie din *Belgrad*, la 23 Februarie, că noua organizare a armatei prevede trei rânduri de chemare; celu dinteu prevede 90,000 ômenî, alu doilea 60,000, cu 30,000 rezervă; țifra la care se va urca chiamarea a treia nu s'a fixat până acum, se scie însă că va numera 60 bataliône fără cavalerie, nici artilerie. Rëndulu ânteu va fi armat cu pușci Mauser, celelalte doue cu pușci Peabody. Cavaleria are carabine cu repetiție. Artileria cuprinde 65 baterii compuse fie-care de 6 tunuri Bange și de șese trăsuri cu munițiuni.

—x—

Se scrie din Petersburg, la 23 Februarie, că generalulu Gurko, guvernatorulu militar alu Varșoviei, a sositu acolo.

—x—

Studentii români transilvăneni din România, cari sunt încă supuși austro-ungari, voru fi chemați la armat în Austro-Ungaria. Consulatul austriacu a și luat dispoziți pentru acêsta, spunu țiarele din București.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

VIENA, 25 Februarie. — Camera deputiloru a votat unanimu creditulu de 12 milioane pentru înarmare.

CONSTANTINOPOLU, 25 Februarie. — Pôrta a trimisu pe Riza-beiu la Sofia ca să continue tractările cu regența.

SAN-REMO, 25 Februarie. — La Bojardo s'a dêrmatu biserica înormântându sub ruinele ei 300 de ômenî.

DIVERSE.

Spionu muscălesc în Clușiu. (?) — La 12 Februaru s'a petrecutu în Clușiu o întâmplare fôrte curiosă. Colectorulu de dare din opidulu Cojocna fu trimisu în afaceri oficiale la inspectorulu de dare diu Clușiu. Calea nu fu tocmai lungă, pentru că Cojocna este aproape de Clușiu și colectorulu își făcu călătoria cu trenulu, avându de cugetu ca pe sêră să se întorcă acasă. Se pôte însă, că numărôsele restanțe de dare au incurcatu prea tare lucrurile, căci colectorulu nu putu scăpa dela inspecteratulu până ce rămase de trenu. Pentru a se putea întorce nu-i rămase alta decâtu să-și ia o birjă. Se îmbracă dêr de iernă, își trase în picioare nisce cisme mari, pe capu își puse o căciulă sdravênă de mielü, trupulu și-lu învăli într'unu sumanu de pănură și apoi, punându-și subțioră pachetulu cu cele cumparate, merse repede la trăsura. Nici nu apucase să se așede bine în trăsura și se pomenesce, că cineva îl înhață dele spate cu cuvintele: În numele legii te provocu să vii după mine! — Unde? — întrebă colectorulu surprinsu. — La căpitănatu. — Pentru ce? — Pentru că ești suspectu, răspunde polițistulu. Inzadaru colectorulu încercă să scape, căci trebui să-și ia pachetulu de subțioră și să mergă după András. Spera însă, că baremu acolo, unde îl va duce acestu polițistü, va afla nisce ômenî mai isteți, cu cari să se pôta înțelege, dêr s'a înșelat fôrte. Nu se scie anumitu, decât a fostu însuși căpitănatulu or

altu oficialu dela căpitănatu, care pași înainte colectorulu și îl întrebă: Unde călătorești? — „Spre casă. — De unde ești? — Din Cojocna. — Pentru ce ai venit la Clușiu? — Pentru că am avutu trebă. — Subțioră ce ai? — Unu pachetu cu mai multe mărutișuri, ce mi-le-am cumparat. — Dă-lu încocu! Colectorulu îi întinde pachetulu, êr oficialulu desfăcându-lu află în elu între altele și nisce țigări de Britania. — Aha! — își țise oficialulu — Astfelu de ômenî nu obicinuesc a fuma țigări de Britania, êr cine fumază țigări de Britania nu amblă în astfelu de haine. András. — se adresă cătră polițistü — ia paserea acêsta și du-o la Nr. 24! — Bietulu colectoru, vędându că nu e glumă, se înspăimântă grozavu. În acelu momentu însă mai nimeri în casă unu oficialu, care află de bine să-i pună încă câteva întrebări cu privire la țigările de Britania. — Pentru d-ta ai cumparat țigările acêste? — întrebă alu doilea oficialu. Colectorulu înfricoșat de temniță și neputându-și închipui motivulu pentru care este luat la dare de sémă, încep a spune, că țigările nu sunt de furat, ci le-a cumparat pentru primarul dela ei, care anume l'a rugat să i-le cumpere, fiindu că scia, că are să vină la Clușiu. — Și ce ocupațiune ai d-ta în Cojocna? întrebă alu doilea oficialu. — Sunt colectoru de dare. — Cu ce-mi poți documenta acêsta? — Cu protocolulu de dare, pe care însă l'am lăsat la neguțatorulu N. N. — Oficialulu porunci apoi lui András să-lu ducă pe colectoru la țisulu neguțatoru, pentru ca să-i aducă protocolulu. După ce îl aduse, oficialulu convințându-se despre nevinovăția colectorului, îi țise: Acum poți merge, dêr decât vei vrea să călătorești și de altădată cu birja, trebuie să îmbraci alte haine! 'I mai țise apoi unu „mehet“ și bietulu colectoru luându-și pachetulu subțioră se duse, aruncându încă o crâncenă privire de adio asupra numărului 24. Așa ne enaréză „Ellenzek“ acêsta spaimă „patriotică“ de spioni muscălesc.

Pe marginea unui vaporu de emigranți. — Se petrecu de curându în Swinemunde următorea scenă de mare însemnătate: Femea unui lucrător fugise c'unu amantü mai preferatü și se hotări cu elu să trecă amendoi în lumea nouă, pentru a-și întemeia acolo o existență mai bună, precum o găsiseră aci. Ambii așteptau cu nerăbdare plecarea, care era decisă pe ôrele 12 din nôpte, când éta că apare cu vre-o câteva ôre mai înainte adevêratulu soțu, cerându cu energiă reintorcerea jumătății sale. Mare zăpăcêlă și consternare. Urmară tratăr încôce și incolo. Soțulu însă nu voia nicidecum la început a renunța la dreptulu său. Chiar asigurarea nevetei sale, că îl iubesc pe „Henric“ cu multu mai multu, ca pe densusu, nu-lu putu îndupleca să renunțe. Amantulu în spaima sa înaintă pe câmpulu luptei cu *nervus rerum*, căruia toți i se închină. La aparițiunea pe scenă a baniloru deveni soțulu legitimu ceva mai blându. Unu pătrarü de oră încă și învoiala se făcu pentru 15 mărci. Prima fluerătură a locomobilei anunță plecarea, o ultimă sărutare pe buzele iubitorii soție, o amicabile stringere de mână a darnicului amantü, unu adio de-o parte și de alta și care abia se pune încetu în mișcare. La malü sta iubitorulu soțu ținându în mână cele 15 mărci pe care le făcea să zângănescă.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potu cumpêra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

să le tăiamu scurtu și să le legămu cu ață. Așa făceamü, și le tăiamü bețișasele cu cea mai perfectă îngrijire, și le legămu așa cum ne poruncise. Odată mi-am tăiatu puțin unu degetu dela stânga, și și astăđi se mai cunosce semnulu, dêr imi face fôrte mare plăcere când vëdu acestu semnü, căci de cătoari îl vëdu mi-aduch aminte de timpulu celu fericitü alu copilăriei.

„Așa se învêta socotêlă“ (pe atunci nu esista *compunții*), ne țicea apăsatu dascălulu Sandu, și noi credemü acêsta și nici că ne puteamü închipui, că ar fi în stare cineva să învețe altmintrelea socotêla.

Dascălulu Sandu venea regulatü la scôla. Par'că-lu vëdu. Înaltu, uscățivü, numai cu mustăți, îmbrăcatü românesc (căci nu cunoscea portulu pedagogiloru mari), cu ochelari rotunđi pe nasulu său adusu, ochelari, cari numai într'o parte aveau cu ce să se sprijinescă după ureche, căci în cealaltă parte erau legați cu sfôră, ceea ce-lu făcea pe Sandu ca adeseori să sprijinescă ochelarii cu mâna propriă.

Unu actü contra pedagogiei, ar putea țice cineva, deôrece la diferite lucruri unde'i trebuiau dascălulu amândouê mânilu, nu era cu puțină să le întrebunțeze pe amândouê, deôrece i-ar fi căđutu ochelarii.

Sandu însă era omü cu minte și a depărtatü acestu inconvenientu pedagogicu.

Par'că-lu vëdu cum ne punea întrebarea, și se uita la noi cu bucuriă, și cum după aceea se încrunta puținü, în semnü că acedă noi numai prin muncă și obosêlă putemü să ajungemü vr'odată la măestria lui.

„Câte bețișase suntü legate aici?“ întrebă pe nasu dascălulu Sandu, desprețindü sentința pedagogică, că nasulu are altă destinațiă, și nu i s'a datü omului pentru graiu.

Aci trebuie să mă oprescu.

Acum, ca mare, potü judeca, ce netactü pedagogicu avea Sandu, când cetea din abecedarulü nostru frasa următore: „Cu na-sulu mi-ro-simü“, și când țicea acêstea elu le țicea pe nasu.

Cu tôte acêstea, spunu dreptü, că din cauza acestui defectu n'am observatü vre-o influință nefavorabilă, nici la mine, nici la colegii mei de atunci.

Dêr să continuămu cu socotêlă.

„Câte bețișase suntü legate aci?“ întrebă elu pe vr'unulu, êr băiatulu îi răspundea: „dece“, și după ce răspundea astfel, tremura totü de frică, că ar fi greșitü.

„Bagă de sémă!“ țicea dascălulu și după ce se uita o bucată de vreme la copilü, îi punea repede întrebarea:

„Din ce'sü făcute acêste bețe?“

„Din nuele dela mătură“, răspundea băetulu, și când răspundea astfel, începea să plângă, căci scia că dascălulu înțelege prin acêsta întrebare, că decât va greși nuelele de mătură, are să-și ia peste spate.

„Bagă de sémă!“ repeta neica Sandu, și se uita pe sub ochelarii săi rotunđi.

Copilulu o scrintea de frică și plângea, cu tôte acêstea dascălulu Sandu nu-lu bătea, ci îl pune să să-

rute nuiaua ce o avea de obicei pe masă, singurulü „principiu“ pedagogicu despre care vorbea de multe ori.

Plângendu o sêrutamü ori și care și par'că ne durea, mai rău ca când ne-ar fi scărpinatü spatele cu ea. „Veđi Ivane“, țicea apoi băetulu, care a sêrutatü nuiaua, „tu n'ai greșitü, dêră când țici odată o vorbă, și ești sigurü de ea, apoi atunci la acea vorbă să rămăi, și așa să faci în tótă viața ta. — Dêr én spune-mi, aveți voi acasă brânză, ouê, cascăvale...“, spune, dragă Ivane?“ întrebă la urmă Sandu.

„Avemü, neică Sandule!“ răspundea băetulu, căci pe atunci nu era cunoscută încă noțiunea de domn, și, cum am spusü, Sandu era îmbrăcatü încă românesc.

„Bine băete, veđi așa, tu ești de trebă. En spune-mi, ce am învățatü noi în scôla despre celü ce are?“

„Celü ce are, să dea și celui ce n'are“, răspundea cu curagiu Ivan, și a doua ți, când venea la scôla, pune pe masa dascălului o strachină cu brânză și cu cascăvale.

Dascălulu Sandu lua acêste daruri, și nu se rușina să le ia în fața băetiloru. „Ei să învețe“, țicea Sandu, și avea dreptate.

P'atunci nu erau așa multü bani prin mânilu ômeniloru, de aceea când voiai să mituiesci, era fôrte greu. Te duceai, de pildă, cu unu purcelu să-lu duci cinste dascălului pe ascunsu, te da purcelulu de rușine.

(Va urma).

Cursul la bursa de Viena
din 24 Februarie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	97 25	Bonuri croato-slavone	104.50
Rentă de hârtie 5%	86 90	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	99.50
Imprumutul căilor ferate ungare	148 25	Imprumutul cu premiu ungh.	118.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	96.25	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	120 40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	78.65
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	114 50	Renta de arg. austr.	78 20
Bonuri rurale ungare	103.80	Renta de aur austr.	104 40
Bonuri cu cl. de sortare 103.80		Losurile din 1860	132.20
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	103 00	Acțiunile băncii austro-ungare	847 —
Bonuri cu cl. de șortare 103.80		Act. băncii de credit ungh.	282. —
Bonuri rurale transilvane 103 80		Act. băncii de credit austr.	275.60
		Argintul Galbină împărătească	6.01
		Napoleon-d'or	10.11
		Mărci 100 imp. germ.	62.70
		Londra 10 Livres sterline	128. —

Cursul pieței Brașov
din 28 Februarie st. n. 1887.

Bancnote românești	Cump. 8.41	Vend. 8.44
Argint românesc	8.38	8.40
Napoleon-d'or	10.07	10.12
Lire turcesc	11.40	11.45
Imperial	10.40	10.45
Galbeni	5 95	6.02
Scrisurile fonc. »Albina»	101. —	102. —
Ruble Rusesc	116. —	117. —
Discontul	7—10%	pe an.

Importantă

pentru **proprietari de domenii și păduri!**

Cu măsurarea geometrică, precum și eventuală cu esoperarea de planuri economice pentru moșii mai estinse și păduri se însărcinează cu prețuri eftine

Friderick Schunn.
Sibiu, Rossplatz Nr. 7.

Turnătorie și fabrică de mașini a lui Schlick

Societate pe acții în Budapesta.

Biurul central: IV. Weitznerring 57 — Despărțământul pentru mașini agricole VI. Aeuessere Weitznerstr 1696—1699.

recomandă Garnituri de treierat cu vapor, de încălțit cu cărbuni, cu lemne și cu paie. Garnituri de treierat cu virteji (Göppel.) Sistem cu pene (Stiften-System), cu séu fără aparat pentru umplut în saci și pentru curățit. **Mor** pentru curățitul cerealelor (System Backer & Vidats) mai departe patentatele pluguri Schlick cu 2 și cu 3 feare recunoscute de escelente. — **Prețul dela fl. 58 în sus.** — Pluguri-Rayol, patent. Schlick cu aparat pentru ridicat afară. Pluguri-Rayol de sine conducătoare (după Sack). Pluguri originale Schlick și Vidats cu 1 fier.

Cea mai nouă mașină patentată de sémănat în brazdă.

Mai departe se află gata: **Mor de macinat, cu una și cu două pietre, mor pentru porumb, „Little Giant,” batóze de porumb, mașini pentru preparare de nutreți. Teascuri pentru uleiuri ș. a. m.** în stabilimentul fabricii noastre se pot vedea lucrând: cele mai noue mașini pentru topit cãnepă flosă sist. Ramie și mașini de curățit după sistemul nostru propriu, cu o putere de lucru cvantitativă și cvalitativă estraordinară.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco. 3—6

4201/1886. t. k. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy a dragusi görög keleti egyház végrehajtatónak, Biliboca Iuon lui Naftanaila végrehajtatást szenvedőelleni 60 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő Dragus községében fekvő,

a dragusi 60, tjkvben A †.	10. és 11. rend 5944, 6166/38 hsz. ingatlanra 15 frt.
1. rend 130. 131. hsz. ingatlanra 39 f.	12. rend 6283. hsz. ingatlanra 23 frt.
2. „ 1414. „ „ 16 „	13. „ 6323. „ „ 6 „
3. „ 1508. „ „ 4 „	14. „ 8154. „ „ 10 „
4. „ 2174. 2175. és 2176. 71 „	15. „ 8356/2 és 8357. 105 „
5. „ 2586. „ „ 24 „	16. „ 8489. „ „ 11 „
6. „ 2590. „ „ 5 „	17. „ 8619. „ „ 31 „
7. „ 2693. „ „ 16 „	18. „ 8632. „ „ 19 „
8. „ 2700. „ „ 32 „	19. „ 9180. „ „ 21 „
9. „ 3189. „ „ 11 „	20. „ 9378/146 „ 4 „

ezennel megállapított kikiáltási árban az árverest elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi Mártius hó 29-ik napján délelőtti 9 órakor Dragus község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 3 frt. 90 kr., 1 frt. 60 kr., 40 kr., 7 frt 10 kr., 2 frt. 40 kr. 50 kr., 1 frt. 60 kr., 3 frt. 20 kr., 1 frt. 10 kr. 1 frt. 50 kr., 2 fl. 30 kr., 60 kr., 1 frt., 10 frt. 50 kr., 1 frt. 10 kr., 3 frt 10 kr., 1 frt. 90 kr., 2 frt. 10 kr. és 40 kr. készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras, 1886. évi Oktober hó 16. napján.

A kir. törvényszék mint tkkvi hatóság.

Nagy Lajos,
kir. albiró.

Din 1-ma Aprilie a. c. se deschide un post pentru un **practicant** în cancelaria mea advocatuală, competenții au să se adreseze către mine, cei cu ore-și care pracsă din vre-o cancelaria advocatuală voru avea preferință, **cunoscința limbei maghiare și române, se cere necondiționat.** Condițiunile de primire se voru pertracta în scris, séu verbalmente.

Deșiu, (Deés) în 22 Februarie 1887.

Gabrielu Manu,
advocat.

Nr. 1911/1887.

Publicațiune.

3—3

Toți acei cari, în sensul §-lui 5 din instrucțiunea legii pentru **glotași**, doresc a ocupa vr'unu **postu de ofiteru, medicu séu funcționarul la glóte**, sé provócă prin acésta a așterne petițiunile lor respective până la 5 Martie a. c. séu la primăria locală, séu imediatu la comandamentul cercualu Nr. 77 de glóte din locu.

Petițiunile sunt a se instrui cum urméză:

1. Foștii ofiteri au a presenta certificatul lor de eșire din serviciu, respective a arăta corpul de armată, la care au servit în urmă.

2. Foștii suboficeri (cu deosebire voluntarii pe unu anu) au a arăta corpul de armată din care s'au eliberat și pozițiunea lor cetățenească actuală.

3. Acele persoane civile, cari sé bucură de o reputațiune escelentă, nepătată și patriotică, au a presenta pe lângă arătarea pozițiunei lor cetățenesc și actul de botez.

Brașov, în 19 Februarie 1887.

Magistratul orășenesc.

Nr. 29/1887.

CONCURS.

Devenind în vacanță următoarele stipendii și anume:

1. Unu stipendiu de 50 fl. pe anu din fundațiunea anonimă „Dobăca” destinat pentru unu gimnasistă nasc. în fostul com. alu Dobăcei.
2. Unu stipendiu de 40 fl. pe anu din fundațiunea „Radu M. Riureanu” pentru studentii la gimnasiu.
3. Unu stipendiu de 60 fl. pe anu din fundațiunea „Galliană” pentru studentii de gimnasiu.

Mai departe fiind vacante următoarele:

- 4) Unu ajutoru de 60 fl. pe anu, pentru tineri sau tinere, ce ar voi sé învețe la vre-unu institutu séu corporațiune industrială din patriă vre-una din meseriile: țesutul de pânzetură, covoră, părți de îmbrăcăminte pe rēsbóie mai perfecțiune séu cusătură de albituri, broderii séu croitoria superióră de dame séu bărbați, séu arta orologeriei, juvaergiariei (argintăriei) séu a farmaciei.
5. Unu ajutoru de 20 fl. pe anu din fundațiunea „Tofaleană,” pentru tineri descendenți din vre-o familie de ale fostei comune „Tofalău,” cari ar voi sé învețe vre-o meseriă ore-care.
6. 16 ajutoare à 25 fl. pe anu, menite pentru tineri români, cari voescu a învăța vre-o meseriă, dér mai cu sémă: rotăria, lemnăria (bărdășia) făurăria, măsăria (tēmplăria) cismăria, pālărieria, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă.

Prin acésta se escrie concursu.

Cererile au a se înainta comitetului *Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român* în Sibiu până la 1 Aprilie st. n. 1887. Cererile întrate mai târziu nu se voru considera.

Aspiranții la vre-unul din stipendiile amintite sub A. 1—3 au sé acudă la suplicele lor:

a) Carte de botez în originalu séu în copiu legalisată. b) Testimoniu scolastic de pe sem. I. alu anului scol. curgătoru. c) Atestat de frecventare dela direcțiunea institutului, în care cercetéză scóla de presentu. d) Atestat de paupertate séu de orfanu, decă concur. e orfanu.

Conformu literilor fundaționale, la obținerea stipendiului de sub 3. din fundațiunea „Galliană”, ceteris paribus va avé preferință acela dintre concurenți, carele va dovedi, că se trage din familia fundatorului și anume din familia „Popu și Antona.” Suplicanții la vre-unul din ajutoarele amintite sub B. 4—6 au sé presente următoarele documente:

a) Atestat de botez în originalu séu în copiu legalisată. b) Testimoniu scol. de celu puțin 4 clase elementare. c) Atestat, că se află deja lucrând la vre unu măstru séu corporațiune, și cu ce succesu.

Aspiranții la ajutoarele de sub 5 și 6 voru avé sé așternă în originalu séu în copiu legalisată și contractul încheiat cu măstrul conformu §. 61. alu legii industriale (art. leg. XVII. 1884)

d) Atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală.

e) Adeverință dela părinți séu tutori, că sunt decisi a lăsa pe fiii séu pupilii lor la învățatură până se voru perfecționa pe deplinu.

Din ședința comitetului Asociațiunei transilvane, pentru literatura română și cultura poporului român ținuta la Sibiu, în 1 Ianuarie 1887.

2—3

Iacobu Bologa, v.-președinte. **Dr. I. Crișianu,** secretar.